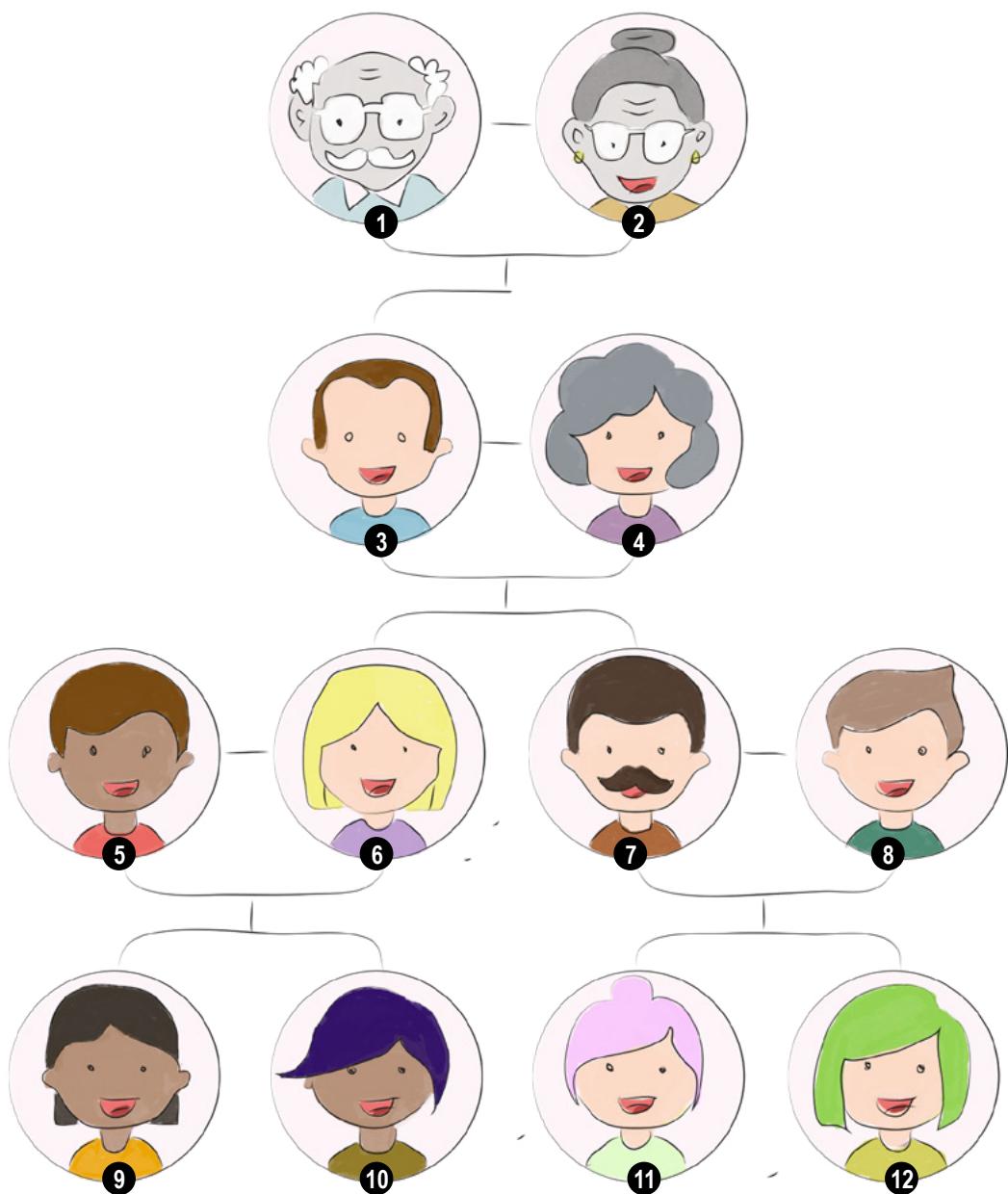

..... Lección 2 .....

E ti de quen vés sendo?

Lección 2

1 Bisavó

2 Bisavoa

3 Avó

4 Avoa

5 Pai

6 Nai

7 Tío

8 Xenro

6 Nora

10 Irmán-irmá

11 Primo/a-curmán/á

12 Sobrino/a

O alfabeto

Letra	Nome
A	a
B	be
C	ce
D	de
E	e
F	efe
G	gue

Letra	Nome
H	hache
I	i
L	ele
M	eme
N	ene
Ñ	eñe
O	o
P	pe

Letra	Nome
Q	que
R	erre
S	ese
T	te
U	u
V	uve
X	xe
Z	zeta ou ceta

Dígrafos:

Dígrafo	Nome
ch	ce hache
gu	gue u
ll	ele dobre
nh	ene hache
qu	que u
rr	erre dobre

Dígrafo	Nome
J	iota
K	ca
W	uve dobre
Y	i grego

Vogais medias:

	Anterior	Posterior
Pechada	/i/	/u/
Media pechada	/e/	/o/
Media aberta	/ɛ/	/ɔ/
Aberta		/a/

Media pechada, por exemplo o nome das letras: be, ce, de, gue, pe.

Media aberta, por exemplo o nome das letras: e, efe, ele, eme.

O artigo

Determinado

o, a, os, as

As nenas do pelo loiro

Indeterminado

un, unha, uns, unhas

Uns cadernos que me gustan

Contraccións coas preposicións

As preposicións *a*, *con*, *de* e *en* contraen co artigo determinado:

Artigo preposición	O	A	OS	AS
a	ao / ó	á	aos / ós	ás
con	co	coa	cos	coas
de	do	da	dos	das
en	no	na	nos	nas

As preposicións *con*, *de* e *en* contraen co artigo indeterminado:

Artigo preposición	UN	UNHA	UNS	UNHAS
con	cun	cunha	cuns	cunhas
de	dun	dunha	duns	dunhas
en	nun	nunha	nuns	nunhas

O posesivo

UN POSUIDOR				VARIOS POSUIDORES				
Masculino		Feminino		Masculino		Feminino		
Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural	
1 ^a persoa	meu	meus	miña	miñas	noso	nosos	nosa	nosas
2 ^a persoa	teu	teus	túa	túas	voso	vosos	vosa	vosas
3 ^a persoa	seu	seus	súa	súas	seu	seus	súa	súas

Funcións do posesivo

Son pronomes cando substitúen o nome (non levan artigo)

- Ese libro é meu / O coche é deles

Son determinantes cando acompañan o substantivo (deben levar artigo)

- O meu lapis / As túas veciñas

Excepcións nas que non teríamos que empregalo

Cos nomes de parentesco, onde podemos empregalo ou non:

- Miña nai e meu pai viñeron onte / O meu pai e a miña nai viñeron onte

En exclamación:

- Meu Deus!

Nalgunhas frases feitas:

- Meu dito, meu feito

Outros usos do posesivo

Para falar do conxunto de persoas que componen a familia:

- Os meus (a xente a miña familia) son os mellores

Ou como apreciativo:

- A miña María é a mellor

Verbo ser en pasado

Presente	Pretérito	Copretérito
son	fun	era
es	fuches	eras
é	foi	era
somos	fomos	eramos
sodes	fostes	erades
son	foron	eran

Ligazóns de interese

- >> Caixa dos apelidos
- >> Caixa dos nomes
- >> Cartografía dos apelidos en Galicia
- >> Chámame con xeito
- >> Distribución xeográfica dos apelidos
- >> Distribución xeográfica dos nomes
- >> Nomes de neno e de nena
- >> Nomes galegos
- >> Recurso audiovisual complementario sobre as vogais abertas e as pechadas

Notas da sesión